

FOLKEHØGSKOLERÅDET

Norsk Folkehøgskolelag (NF) • Noregs Kristelige Folkehøgskolelag

Folkehøgskolene
Folkehøgskoleorganisasjonene
Folkehøgskolebladene

J.nr. 64/00 - rundskriv
FHSR-rundskriv 04/00
Oslo 13.03.2000

OFFENTLIG UTVALG TIL Å UTREDE STATUS OG OPPGAVER FOR FOLKEHØGSKOLEN

I Statsråd 10. mars 2000 ble det fattet følgende vedtak:

"4. Styrer, utvalg

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet

Følgende medlemmer oppnevnes til et utvalg til å utrede status og oppgaver for folkehøgskolen:

Leder: Rektor Bjarne Kvam, Meland

Medlemmer:

Fylkesutdanningssjef Gro Lindgaard Aresvik, Brumunddal

Rektor Mai-Evy Bakken, Sogndal

Utdanningssekretær Berith Bergersen, Sarpsborg

Professor Gunnar Breivik, Oslo

Rektor Leon Haugsbø, Førde

Utdanningsdirektør Trygg Jakola, Vadsø

Konsulent Arild Mikkelsen, Vestfossen

Bioingeniør Irene Ringstad, Oslo

Assisterende direktør Ragnhild Sohlberg, Oslo

Daglig leder Øystein Vegge, Oslo

"Vedlegg til kgl res. om oppnevning av et utvalg til å utrede status og oppgaver for folkehøgskolen

1. Mandat

Folkehøgskolen har en rik og lang tradisjon i norsk utdanning, og har helt siden starten vært et viktig trekk i det utdanningspolitiske landskapet. Med sin ideologiske forankring i folkeopplysningstradisjonen og sin alternative pedagogiske tenkning, har skoleslaget vært et nyttig supplement og en positiv utfordring til det offentlige skolesystemet, og en viktig kulturpolitisk faktor. Folkehøgskolens vektlegging av sosial læring og livskunnskap er viktige impulser i den utvikling og endring som skjer med kunnskaps- og læringsbegrepet. Livslang

læring er et bærende prinsipp i folkehøgskolens arbeid, med læringslyst, inspirasjon og personlig utvikling som sentrale elementer.

Utviklingstrekk og endringer i samfunnet fører til behov for omstillinger og reformer i utdanningssektoren. Endringene vil berøre alle aktører i sektoren. Noen karakteristiske trekk i utviklingen er:

- På 1990-tallet har det vært gjennomført omfattende reformer i skolesektoren, og all ungdom har nå rett til minimum 13 års skolegang
- Gjennomføringsratene i videregående opplæring er i internasjonal sammenligning meget høye
- Ønsket om, og forventningene til å ta utdanning utover videregående opplæring vil ventelig stige
- I et samfunn der majoriteten har utdanning, blir situasjonen vanskeligere for dem som mangler eller har ufullstendig opplæring. Dette øker behovet for alternative tilbud
- To offentlige utvalg utreder endret organisering i tertiærutdanningen, og innhold og form i eksisterende tilbud vil bli vurdert og revidert
- At realkompetanse tillegges stadig større vekt i forhold til utdanning og arbeidsliv, gir større rom for alternative tilbud
- Arbeidsplassen som læringsarena får økt aktualitet, og det er behov for å bedre muligheten til å ta utdanning i kombinasjon med arbeid
- Kompetansereformen fokuserer på etter- og videreutdanning, og er rettet mot voksne som trenger å supplere sin kompetanse for arbeids- og samfunnsliv og personlig utvikling

Endrede forutsetninger og utfordringer for utdanningssamfunnet vil påvirke alle aktører på utdanningssektoren. Også innen folkehøgskolen har det skjedd store endringer. Dersom skoleslaget skal kunne være premissleverandør til den løpende skolepolitiske debatten, delta i utviklingen ut fra sine egne forutsetninger og premisser og forholde seg til endrede ramme faktorer, er det viktig at folkehøgskolens innhold og status blir utredet.

Det er nødvendig å vurdere den plass en mener folkehøgskolen skal ha. Skoleslagets egenart, dynamikk, vitalitet og funksjonsdyktighet må utdypes, utviklingen i norsk folkehøgskole klarlegges og det må tegnes en skisse av den rolle skoleslaget skal ha i et fremtidig samfunn.

Utvalget skal

- *gi en analyse av folkehøgskolens utvikling de senere år og den plass den har i det totale opplærings- og utdanningsbildet og i kultur- og samfunnsliv generelt i Norge i dag. Utviklingen av folkehøgskolen i de øvrige nordiske land bør inngå i analysen*
- *kartlegge de muligheter og begrensninger folkehøgskolen har til å utvikle seg innenfor dagens juridiske og økonomiske rammeverk*
- *vurdere folkehøgskolens rolle og oppgaver i den framtidige utdanningssituasjon*
- *drøfte folkehøgskolens rolle i forhold til andre utdanningsaktører*
- *se på folkehøgskolens plass som læringsarena for arbeidslivet*
- *vurdere behovet for et mer variert folkehøgskoletilbud*

Når Berg-utvalgets og Mjøs-utvalgets innstillinger foreligger, vil departementet vurdere å supplere mandatet.

Utvalgets vurderinger og forslag må ligge innenfor gjeldende budsjettrammer.

Utvalget avgir sin innstilling innen 1. mars 2001.”

Med hilsen for Folkehøgskolerådet

Leon Haugsbø /s/
leder

Odd Arild Netland
sekretær